

Bir tüketici olarak dişhekimi

Dişhekimleri, mesleklerinin icrasında kullanmak üzere satın aldıkları malzemelerde sorun yaşarlarsa ne yapmalıdır? Yasalar bu konuda ne diyor? İstanbul Dişhekimleri Odası Hukuk Danışmanı Avukat Behlül Ablak sorularımızı yanıtladı.

**Dişhekimi
Güler Gültekin**
gulerdent@hotmail.com

Meslek icrasında kullanmak üzere mal alan dişhekimi tüketici sayılmaz. Bu alım-satım olayına Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu Hükümleri uygulanır.

Dişhekimi Tüketici Kanunu kapsamı dahilinde midir? “Dişhekimleri ticaret erbabı sayılmadığı için sorun Tüketici Hakları çerçevesinde ele alınmıyor” deniyor. Bu doğru bir değerlendirme midir? Tüketici kime denir?

Tüketici Kanunu'nun 3. maddesi tüketiciyi,

“Bir mal veya hizmeti ticari veya mesleki olmayan amaçlarla edinen, kullanan veya yararlanan gerçek ya da tüzel kişi” olarak tarif etmiştir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu da E: 2000/19-1255, K: 2000/1249 sayılı ve 11.10.2000 tarihli kararında,

“Yukarıda tarifi verilen düzenlemelerden çıkan sonuca göre, tüketici sayılabilecek kişinin mal ya da hizmeti ticari faaliyeti dışında özel kullanım ya da tüketimi için talep etmesi gerekir. Mal ya da hizmetin bizzat kendi kullanımını ya da yararlanmasının talep edilmesi “nihai yararlanmak” olarak

anlaşılmalıdır. Tariflerde yazılı özel amaç, ticari olmayan amaçtan kastedilen ise, kişinin ticareti veya mesleğiyle ilgili olmayan amaç olarak yorumlanmalıdır” demek suretiyle ilgili tarifi açıklamıştır.

Bu durumda, dişhekimliği mesleğinin icrasında kullanılmak için mal ve malzeme alımı ve satımı **Tüketiciyi Koruma Kanunu kapsamı dışındadır.**

Dişhekiminin meslek uygulamasında kullanmak üzere yapmış olduğu mal alımları Tüketici Kanunu kapsamında olmadığına göre hangi kanun hükümleri dahilindedir?

Meslek icrasında kullanmak üzere mal alan dişhekimi tüketici sayılmadığına göre bu alım-satım olayına **Borçlar Kanunu**

ve Türk Ticaret Kanunu Hükümleri uygulanacaktır. Borçlar Kanununun 207'inci maddesindeki müruruzaman müddeti tüccarlar arasındaki ticari satışlarda altı aydır. Bu müddet (sözleşmeyle) azaltılabilir.

Bir meslektaşımızın internete “Yasalarda Limited şirket olduğumuz için 1 yıl, eğer muayenehane yani şahıs üzerine iş yapıyor olsaymışız 2 yıl garanti olduğunu avukatları bildirmişlerdi” diye yazdığını okudum. Garanti belgesiyle ilgili hükümlerde yasada şirket ya da muayenehane olma arasında bir fark yoktur o halde...

Dişhekimlerinin meslek icrası için (ister şirket olarak, isterse muayenehane olarak) satın almış olduğu mallarla ilgili ihtilaflarda Tüketiciyi Koruma Kanunu uygulanmaz. Dişhekiminin bu malı şirketi adına veya şirket olarak çalışmadığı halde muayenehanesine almasının bir önemi yoktur. Önemli olan, bu malı veya malzemeyi mesleğinin icrasında kullanılmak üzere almış olmasıdır.

Meslektaşlarımız aldıkları ürünlerde satıcının sorumluluğunu gerektiren bir ayıp görürse ne kadar sürede başvurmak zorundadır?

1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girmesi planlanan Yeni Borçlar Kanunu'nda bu konu, eski kanuna nazaran alıcı lehine olmak üzere şu şekilde düzenlenmiştir:

MADDE 223- Alıcı, devraldığı satılanın durumunu işlerin olağan akışına göre imkân bulunur bulunmaz gözden geçirmek ve satılarda satıcının sorumluluğunu gerektiren bir ayıp görürse bunu uygun bir süre içinde ona bildirmek zorundadır.

Alıcı gözden geçirmeyi ve bildirimde bu-

lunmayı ihmal ederse satılanı kabul etmiş sayılır. Ancak, satılarda olağan bir gözden geçirmeyle ortaya çıkarılmayacak bir ayıp bulunması hâlinde bu hüküm uygulanmaz. Bu tür bir ayıbın bulunduğu sonradan anlaşılırsa hemen satıcıya bildirilmelidir; bildirilmezse satılan bu ayıpla birlikte kabul edilmiş sayılır.

Satılanın ayıbından doğan sorumluluğa ilişkin davaların açılma süresi ne kadardır?

MADDE 231- Satıcı daha uzun bir süre için üstlenmiş olmadıkça, satılanın ayıbından doğan sorumluluğa ilişkin her türlü dava, satılardaki ayıp daha sonra ortaya çıksa bile, satılanın alıcıya devrinden başlayarak iki yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Alıcının satılanın kendisine devrinden başlayarak iki yıl içinde bildirdiği ayıptan doğan def'i hakkı, bu sürenin geçmiş olmasıyla ortadan kalkmaz.

Peki, satıcı satılanı ayıplı olarak devretmekle ağır kusurluysa?

Satıcı, satılanı ayıplı olarak devretmekte ağır kusurluysa iki yıllık zamanaşımı süresinden yararlanamaz.

Satıcı ve alıcı arasında özel bir sözleşme varsa?

Satıcıyla alıcı arasında bir sözleşme varsa, bu sözleşme kanuna aykırı olmadığı sürece sözleşme hükümleri uygulanır. Bu sözleşmeyle, ayıp bildirim süreleri, zamanaşımı veya garanti süreleri uzatılabilir.

Özel bir sözleşme yoksa?

Özel bir sözleşme olmasa bile satılan malın garanti belgesinde garanti süresi var-

Istanbul Dişhekimleri
Odası Hukuk Danışmanı
Av. Behlül Ablak

Dişhekimliği mesleğinin icrasında kullanılmak için mal ve malzeme alımı ve satımı Tüketiciyi Koruma Kanunu kapsamı dışındadır.

sa veya Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca satışa konu malla ilgili özel bir garanti süresi belirlenmişse öncelikle bu sürelerle itibar etmek gereklidir.

Aldığımız ürünün Türkiye dağıtıcısının çalışacağı firma olduğuna emin olun, aksi halde "ikinci el mal almış statüsünde kalıyoruz" diye bir görüş var. Bu konudaki yorumunuz nedir?

Bir malı yetkili satıcısından almak doğru olur. Çünkü garanti belgesi ve bakım onarım yükümlülüklerini yerine getirecek olan yetkili satıcıdır.

Dişhekimini, garanti belgeli ürünyle ilgili garanti süresi içinde problem yaşıyorsa firma ve servis hizmetleri konusundaki şikayetlerini nereye yapacak? Prosedür nedir?

Garanti belgesinde veya sözleşmede bu hususta bir hüküm varsa o hükme göre hareket edilir. Bir hüküm yoksa üretici

firmanın merkezine şikayetlerini yapabilirler. İstanbul Dişhekimleri Odası Tüketici hakları Komisyonuna da başvurabilirler. Firma merkezi ve Oda, üretici firma yetkili satıcısını ve teknik servisi uyarr. Netice alınamazsa mahkemeye başvurulur.

Firmalar servise giden ürünü ne kadar sürede teslim etmek zorundadır? Bu süre ne zaman başlar? Bu süre içinde teslim edemiyorsa firmanın yükümlülüğü nedir?

Taraflar arasında bir sözleşme veya garanti belgesi varsa sözleşme ve garanti belgesindeki hükümler öncelikle uygulanır. Yoksa tamir süresini bilirkişi belirler. Alıcı dişhekimiyile satıcı arasındaki satış şartlarını, garanti sürelerini, yedek parça ve tamiratta geçecek süreyi kapsayan bir özel sözleşme yapılması dişhekiminin lehinedir. ■

Bir malı yetkili satıcısından almak doğru olur. Çünkü garanti belgesi ve bakım onarım yükümlülüklerini yerine getirecek olan yetkili satıcıdır.

